

Dosarul nr. 2ra-245/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. L. Lavric)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici împotriva Anei Paladi cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ana Paladi, casată parțial hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și pronunțată în această parte o hotărâre nouă

constată:

La 6 martie 2019, Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Paladi cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că în luna decembrie 2017, a activat în calitate de estetistă (manichiură, pedichiură, frizer) în incinta frizeriei „Elena” din str. Ismail 86 mun. Chișinău, unde închiria un cabinet separat destinat procedurilor menționate.

A comunicat că la 12 decembrie 2017, în jurul orelor 17:00, Ana Paladi, cu care era în relații ostile din cauza unor neînțelegeri verbale pe care le-au avut anterior, a intrat în cabinet, a încuiat ușa cu cheia, a apucat-o de păr și a doborât-o jos, urcând cu picioarele peste dânsa, blocându-i picioarele, cu mâna dreaptă o trăgea de păr și-i lovea capul de podea, iar cu mâna stângă o apăsa pe gât strangulând-o.

A menționat reclamanta că, simțind că i se întunecă în fața ochilor și se sufocă, a încercat din răsuputeri să se elibereze, împingându-se cu picioarele în perete, în mobilă ca să se poată ridica, într-un final a reușit să-și deblocheze picioarele și s-a ridicat, iar Ana Paladi a blocat cu spatele ușa împiedicând-o să iasă, continua să o amenințe și să-i aplice lovituri cu pumnul în partea stângă a feței, în regiunea urechii.

În acest timp, ceilalți colegi din frizerie băteau și strigau ca să deschidă ușa, moment în care Ana Paladi a descuiat ușa și a ieșit.

Totodată, a precizat că strigătele ei de ajutor au fost auzite și în încăperile magazinului vecin care are perete comun cu frizeria.

După ce a fost agresată de Ana Paladi, s-a simțit foarte rău și la 13 decembrie 2017, s-a adresat la Institutul de Medicină Urgentă, unde a fost diagnosticată cu XXXXX, conform trimiterii-extras din fișa medicală DCMU al IMSP IMU nr. 109739 din 13 decembrie 2017.

Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 5367 din 14 decembrie 2017, a fost stabilit XXXXX.

Astfel, deoarece avea amețeli, cefalee, dureri în regiunea gâtului, slăbiciune generală, în perioada 14 decembrie 2017 - 22 decembrie 2017, a fost internată în secția Neurochirurgie nr. 1 a IMSP IMU, unde a fost diagnosticată cu XXXXX.

Drept urmare, după leziunile cauzate de către Ana Paladi și consecințele ce au survenit, la 18 decembrie 2017, a depus o plângere la poliție, solicitând atragerea Anei Paladi la răspundere conform legislației în vigoare.

La 28 decembrie 2017, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03839928, Ana Paladi a fost sancționată cu pedeapsă contravențională – amendă în mărime de 15 u. c., pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravențional.

La 30 ianuarie 2018, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03839928 din 28 decembrie 2017, a fost contestat de către ea, Lidia Ilktac, considerând că acțiunile Anei Paladi urmau a fi încadrate conform prevederilor art. 287 alin. (1) și 166 Cod penal, iar prin hotărârea din 27 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, definitivă și irevocabilă, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

A remarcat că în urma traumatismului suportat, dânsa a avut suferințe atât fizice, cât și psihice. O perioadă îndelungată avea insomnii, frustrări, frică, își făcea griji pentru sănătatea sa.

La fel, din cauza leziunilor suportate și a durerilor survenite, a fost lipsită de posibilitatea de a merge la lucru, de a ieși și a se deplasa prin oraș, de a avea grijă în modul corespunzător de copii și de soț, care XXXXX, dânsa fiind unica care muncește pentru a întreține familia.

A considerat că în rezultatul acțiunilor contravenționale săvârșite de Ana Paladi, dânsa a suportat un prejudiciu material în mărime de 7 828 de lei, format din despăgubirea în sumă de 2 380 de lei, care constituie salariul minim stabilit de Guvern pentru anul 2017 pentru incapacitatea de muncă, cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul contravențional în sumă de 5 000 de lei și cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea expertizei extrajudiciare în sumă de 448 de lei, iar prejudiciul moral suportat îl estimează la suma de 10 000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 45, 387, 452 Cod contravențional, art. 1418, 1418/1, 1422, 1423 Cod civil, art. 85, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea prejudiciului material în mărime de 7 828 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei.

Prin hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Ana Paladi în beneficiul Lidiei Ilktac prejudiciul material în mărime totală de 5 448 de lei, format din cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza contravențională în sumă de 5 000 de lei, cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei extrajudiciare în mărime de 448 de lei și prejudiciul moral în mărime de 1 000 de lei, iar în total suma de 6 448 de lei.

A fost încasată de la Ana Paladi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, cu referire la pretenția reclamantei de încasare a prejudiciului material, prima instanță a conchis admiterea parțială a acesteia, în mărime de 5 448 de lei, ce reprezintă cheltuielile suportate pentru asistența juridică calificată acordată de avocatul Liliana Baghici în cadrul examinării cauzei contravenționale intentate în privința Anei Paladi și care, potrivit bonului de plată seria YL nr. 543440 din 4 ianuarie 2018, au constituit 5 000 de lei, precum și cheltuielile pentru efectuarea expertizei extrajudiciare în suma totală de 448 de lei.

Cât privește despăgubirea în sumă de 2 380 de lei, ce reprezintă suma brută a salariului minim stabilit de Guvern pentru anul 2017, având în vedere prevederile art. 2028 alin. (1) și (2) Cod civil, prima instanță a ajuns la concluzia de respingere a acesteia, deoarece Lidia Ilktac nu a prezentat careva probe ce ar oferi posibilitatea de a determina, reieșind din venitul lunar sau calificarea acesteia, mărimea despăgubirii solicitate, or înscrieri ce ar determina întinderea prejudiciului material cauzat nu au fost prezentate de către reclamantă.

Prima instanță a reținut că suma compensării prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, solicitată de reclamantă este exagerată, astfel că suma de 1 000 de lei poate fi considerată drept o compensație echitabilă și suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzate Lidiei Ilktac.

Prin decizia din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ana Paladi, casată parțial hotărârea din 14 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru în partea încasării prejudiciului material în sumă de 5 000 de lei, format din cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul procedurii contravenționale în instanța de judecată și în această parte pronunțată o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă ca fiind nefondată pretenția privind încasarea prejudiciului material în sumă de 5 000 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei, încasate de prima instanță prin hotărârea contestată, nu pot fi admise ca fiind o pretenție întemeiată, deoarece prin hotărârea definitivă și irevocabilă din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, contestația depusă de Lidia Ilktac asupra procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03839928 din 28 decembrie 2017 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, a reținut instanța de apel că în situația în care partea a pierdut procesul, nu dispune de temeii legal și nici motive de fapt privind repararea prejudiciului material constituit din plata serviciilor avocatului.

La 17 decembrie 2020, Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici a declarat recurs împotriva deciziei din 1 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului material în sumă de 5 000 de lei - cheltuieli de asistență juridică, considerând-o în această parte ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, fiind emisă cu interpretarea eronată a legii și inechitabilă vizavi de victimă.

A precizat că asistența juridică acordată nu s-a redus doar la contestația procesului-verbal contravențional întocmit în privința Anei Paladi, ci s-a inițiat cu mult înainte.

Astfel, faptul că dânsa s-a adresat în instanța de judecată, solicitând să fie constatat că acțiunile Anei Paladi cad sub incidența legii penale și această cerere fost respinsă, nu exclude nicidecum statutul ei de victimă. Statutul de victimă s-a păstrat, iar toate cheltuielile de asistență juridică le-a suportat doar exclusiv și doar din cauza acțiunilor ilegale ale Anei Paladi.

Instanța de apel eronat a aplicat prevederile legislației civile, indicând că în situația când partea a pierdut procesul, nu dispune de temeii legal și nici motive de fapt privind repararea prejudiciului material constituit din plata serviciilor avocatului.

A remarcat că între dânsa și Ana Paladi nu a existat un litigiu de ordin civil, respectiv, prevederile capitolului VII din Codul de procedură civilă privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în cazul dat nu sunt aplicabile.

A menționat că doar pierderea procesului în ordine civilă poate duce la respingerea cererii de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, la caz Ana Paladi a fost recunoscută contravenientă, iar dânsa - victimă.

Prin urmare, Codul contravențional oferă victimei garanții egale cu cele ale victimei în procesul penal, potrivit prevederilor din capitolul I din Codul de procedură penală, inclusiv de a fi despăgubită material pentru toate cheltuielile suportate în legătură cu fapta ilegală săvârșită.

La 13 ianuarie 2021, în adresa Anei Paladi a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Lidia Ilktac, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 105), fiind recepționată la 20 ianuarie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 111).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că la 11 noiembrie 2020 copia deciziei recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurente, avocatului Lilina Baghici, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 90).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lidia Ilktac, reprezentată de avocatul Liliana Baghici.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic